

Postbus 5050
NL-3502 JB Utrecht
+31 30 87 820 87
www.AeQui.nl
info@AeQui.nl

HBO Rechten

Hogeschool Inholland

Adviesrapport van de beoordeling bestaande opleiding
25 en 26 november 2025

Samenvatting

Op 25 en 26 november 2025 is de bacheloropleiding HBO Rechten van Hogeschool Inholland geëvalueerd. Het totaaloordeel van het panel is **positief**. Dit geldt voor zowel de voltijd als de deeltijd variant van de opleiding.

Beoogde leerresultaten

De leeruitkomsten van de opleiding HBO-Rechten van Inholland sluiten aan bij het regionale, het nationale en internationale beroepenveld. De opleiding is gebaseerd op het landelijk Beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten, waarvan de nieuwste versie is vastgesteld in juni 2025. De opleiding heeft op basis van dit landelijke profiel een addendum bij het eigen profiel ontwikkeld. De vernieuwing van het curriculum wordt momenteel in het studiejaar 2025-2026 uitgewerkt en volledige implementatie wordt beoogd vanaf studiejaar 2026-2027. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd op meerdere plekken en momenten, zoals in de beroepenveldcommissie (BVC) en in contact met andere HBO-Rechtenopleidingen. Het werkveld benadrukt het belang van ontwikkelingen zoals legal tech, digitalisering en de opkomst van AI voor de toekomstige hbo-jurist. Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Onderwijsleeromgeving

De opleiding biedt passend onderwijs bij het opleidingsprofiel. De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in een samenhangend onderwijsprogramma. De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling. De onderwijsactiviteiten, (verwijzingen naar) bronnen en interactie vindt grotendeels plaats via de digitale leeromgeving van Moodle. Studenten in de voltijdsvariant kunnen vanaf jaar 3 een keuzerichting kiezen. In de deeltijdvariant is het curriculum van jaar 1 en 2 en 4 identiek aan het curriculum van de voltijd. In jaar 3 volgen de deeltijdstudenten een vast

programma met vakken uit verschillende keuzerichtingen.

De Engelstalige keuzerichting Law and Safety sluit aan bij de ontwikkelingen in het juridisch vakgebied, waar meer internationale wet- en regelgeving wordt toegepast. Het panel kan zich vinden in de motivering voor die keuze en vindt dat docenten het Engels op minimaal niveau C1 adequaat beheersen.

Gedurende het hele onderwijsprogramma heeft de mentor een centrale rol in het onderwijs. Studenten ervaren zeer korte lijnen met docenten en hun mentor. De opleiding zet breed in op structurele AI-professionalisering middels een leerlijn AI. Docenten spreken zich unaniem uit over de waardering van de professionaliseringsmogelijkheden binnen de opleiding. Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Toetsing

De opleiding heeft een deugdelijk proces van examinering en zet kwalitatieve en adequate toetsen in. De opleiding zet beoordelingsformulieren met uitgebreide rubrics in.

De opleiding beschouwt het gebruik van AI als een belangrijk aandachtspunt binnen het onderwijs en de toetsing. De opleiding vermindert het aantal toetsen in de opleiding binnen het project onderwijsvernieuwing. De examencommissie en de toetscommissie borgen adequaat de kwaliteit van de toetsing en beoordeling. Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding heeft een zorgvuldig vormgegeven afstudeerproces. Het afstudeerproces bestaat uit vier fasen met afzonderlijk summatieve toetsen. De kwaliteit wordt door de examencommissie adequaat geborgd. Het niveau van de afstudeerwerken is adequaat. Het sluit aan op wat van een afgestudeerde op bachelorniveau gevraagd mag worden. Het werkveld is enthousiast over de praktijkgerichtheid van de opleiding, afgestudeerden zijn direct inzetbaar. Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Voorzieningen

De huisvesting en materiële voorzieningen van de opleiding zijn toereikend. De opleiding HBO-Rechten wordt gegeven in Rotterdam in een open en licht gebouw dat centraal ligt en goed toegankelijk is met het OV. Communicatie tussen studenten en docenten vindt plaats via e-mail, MS-Teams en Moodle. Voor toetsing wordt gebruik gemaakt van Gradework, Testvision en Onstage. Studenten zijn te spreken over de (technische) voorzieningen van de opleiding. De opleiding hanteert instellingsbreed beleid gericht op studenten met een functiebeperking. Toegang hiertoe verloopt via de mentor en de decaan. Ook kunnen studenten terugvallen op een Studentsuccess Centrum van Inholland. Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Kwaliteitszorg

De opleiding heeft een beleid rondom onderwijskwaliteit dat adequaat is uitgewerkt in een

eigen beleidsdocument en in de praktijk wordt nageleefd. De opleiding baseert haar eigen kwaliteitsbeleid navolgbaar op de strategische instellingsbrede visie. De opleiding geeft gedegen invulling aan de kwaliteitscyclus. De pdca-cyclus wordt eenmaal per onderwijsperiode doorlopen. De input daaruit wordt verzameld en vastgelegd in ontwikkelmatrices. De opleiding werkt met een teamoverstijgende kwaliteitscoördinator om eenduidige uitvoering te borgen. Er is een stevige betrokkenheid van studenten in de kwaliteitscultuur. De juiste instrumenten worden ingezet. Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Aanbevelingen

De bacheloropleiding HBO-Rechten wordt door het panel als voldoende beoordeeld. Met het oog op de toekomst geeft het panel de volgende aanbevelingen mee:

- Het panel geeft de opleiding de aanbeveling mee een gerichte eigen strategische visie te ontwikkelen op de vraag 'hoe de jurist van de toekomst eruitziet in de context van het Rotterdamse'.
- Het panel geeft de opleiding de aanbeveling mee om het aandeel docenten met een BDB inclusief BKE omhoog te brengen.
- Het panel doet de aanbeveling om scherper te zijn op het formuleren van inhoudelijke onderbouwing op beoordelingsformulieren van het afstudeertraject. Dit komt de navolgbaarheid ten goede.

Alle standaarden van het NVAO kader zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft het panel een **positief advies** inzake accreditatie van de opleiding HBO Rechten.

Namens het voltallige visitatiepanel, Utrecht, februari 2026,

Karina Visscher
Voorzitter

Kirstin Stokla
Secretaris

Inleiding

Profiel

Hogeschool Inholland heeft vestigingen in Alkmaar, Amsterdam, Delft, Den Haag, Dordrecht, Haarlem en Rotterdam. Inholland organiseert haar onderwijs en onderzoek in zes domeinen. Eén van deze domeinen is Business, Finance & Law (BFL).

Binnen dit domein valt binnen het cluster Recht de opleiding HBO-Rechten van Inholland in Rotterdam. Naast deze opleiding vallen ook Sociaal Juridische Dienstverlening en Integrale Veiligheidskunde onder dit cluster Recht binnen BFL. De opleiding HBO-Rechten kent zowel een voltijd- als een deeltijdvariant.

De missie van de opleiding is om studenten praktijkgericht op te leiden tot juridische professionals die breed inzetbaar zijn op de arbeidsmarkt. De afgestudeerde hbo-jurist van HBO-Rechten heeft sterk ontwikkelde juridische, analytische en communicatieve vaardigheden en heeft gedegen kennis van het recht. Er worden volgens de opleiding responsieve juristen opgeleid die bijdragen aan een rechtvaardige samenleving. Afgestudeerden komen terecht in diverse organisaties, zoals sociaal maatschappelijke instellingen (bijvoorbeeld Vluchtelingenwerk) en overheden (bijvoorbeeld de Gemeente Rotterdam).

De afgelopen zes jaar varieerde instroom van de voltijdvariant van de opleiding tussen de 342 en de 399 studenten. Voor de deeltijd-variant varieerde dit tussen de 24 en 47 startende studenten.

De visitatie

Inholland heeft AeQui opdracht gegeven de visitatie uit te voeren bij de opleiding HBO

Rechten in Rotterdam (zie bijlage 1 voor de administratieve gegevens). Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijk en ter zake kundig panel samengesteld, zie bijlage 2. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De visitatie is uitgevoerd op basis van het Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, volgens het programma op 25 en 26 november 2025 dat in bijlage 3 is weergegeven. De instelling heeft geen erkenning Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK). Daarom is het uitgebreide opleidingskader van toepassing en zijn zes standaarden getoetst.

Het panel heeft zich tijdens het voorbereidend overleg en afsluitend bij de oordeelsvorming georiënteerd op het cluster waarin deze opleiding geplaatst is. De benodigde kennis daarvoor was aanwezig in (een deel van) het panel.

Voorafgaand aan de visitatie is een open spreekuur geweest waarvan geen gebruik is gemaakt.

Tijdens de vorige visitatie zijn aanbevelingen voor verdere ontwikkeling gedaan. De opleiding heeft daarop actie ondernomen (zie bijlage 4). Het panel heeft deze opvolging integraal betrokken in haar overwegingen bij de huidige beoordeling.

Het panel heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; het panel heeft de benodigde informatie gekregen om tot een beoordeling te komen. Aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies.

Deze rapportage is in januari 2026 in concept aan de opleiding toegestuurd; de reacties van

de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding zal in de loop van 2026 een ontwikkelgesprek plaatsvinden. De

resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

Opleidingsprofiel

De opleiding HBO-Rechten van Inholland is gebaseerd op het landelijk Beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten 2019-2025. Dit geldt voor zowel de voltijds- als de deeltijdvariant. In dit landelijke profiel zijn vijf competenties vastgesteld waar hbo-juristen aan moeten voldoen. De opleiding heeft op basis van dit landelijke profiel een eigen profiel (2020) ontwikkeld. De opleiding kiest ervoor om naast de vijf competenties uit het landelijke profiel een zesde competentie (bepaald in nauwe afstemming met het werkveld) toe te voegen, *Professioneel handelen*. De zes competenties zijn de volgende:

1. Analyseren
2. Adviseren
3. Belangen behartigen
4. Beslissen
5. Organiseren
6. Professioneel handelen

In juni 2025 is er een vernieuwd Landelijk opleidingsprofiel HBO-Rechten (LBOP HBO Rechten) vastgesteld. Dit profiel is opgebouwd uit 6 leeruitkomsten en gekoppeld met de 21st Century Skills, de bachelor standaard en de dublin descriptoren. De opleiding is betrokken geweest bij de totstandkoming van het nieuwe profiel. Dit komt onder meer tot uiting doordat in het nieuwe profiel de leeruitkomst *Professioneel handelen* als een van de leeruitkomsten is opgenomen.

Het panel constateert dat de opleiding, naar aanleiding van het nieuwe Landelijk Opleidingsprofiel, een addendum heeft opgesteld voor het eigen opleidingsprofiel. In dit addendum is ook

de omslag gemaakt van een competentiegericht benadering naar werken met leeruitkomsten. De opleiding heeft het profiel inclusief addendum besproken met het regionale juridische werkveld, dat daarbij het belang benadrukt van ontwikkelingen zoals legal tech, digitalisering en de opkomst van AI voor de toekomstige hbo-jurist.

Het panel ziet dat deze ontwikkelingen niet alleen richtinggevend zijn voor het geactualiseerde profiel, maar ook al zichtbaar zijn in het huidige onderwijs. Tegelijkertijd werkt de opleiding aan een verdere doorvertaling van het vernieuwde profiel naar een nieuw curriculum. Deze curriculumvernieuwing wordt stapsgewijs vormgegeven, zodat de impact zorgvuldig kan worden uitgewerkt en geborgd. De opleiding werkt deze vernieuwing momenteel uit (in het studiejaar 2025–2026) en beoogt de volledige implementatie vanaf studiejaar 2026–2027.

Niveau en oriëntatie

In het landelijk opleidingsprofiel wordt de relatie gelegd tussen de competenties en de Dublin-descriptoren en het Nederlandse kwalificatieraamwerk (NLQF). Dit uit zich in een beschrijving voor bachelor niveau 6.

De opleiding concretiseert de competenties vervolgens in een *competentiekaart*. In deze competentiekaart zijn kenmerkende beroepssituaties en beroepsproducten gekoppeld aan de competenties. Ook worden hier prestatie-indicatoren beschreven. De opleiding hanteert het ZelCom-model om de fasen in ontwikkeling van alle competenties te bepalen.

Tijdens de vorige visitatie kreeg de opleiding mee om de competentie *Professioneel handelen*

verder uit te werken. De opleiding heeft de competentie *Professioneel handelen* nu zichtbaar op een vergelijkbare manier als de andere competenties uitgewerkt in prestatie-indicatoren. Het panel heeft geconstateerd dat deze competentie al een aantal jaren onderdeel uitmaakt van het toetsprogramma van de opleiding.

Periodieke evaluatie

De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd op meerdere plekken en momenten. Uit gesprekken met het werkveld blijkt dat dit in de beroepenveldcommissie (BVC) gebeurt. De BVC komt vier keer per jaar bijeen en behandelt wijzigingen in het opleidingsprofiel en het curriculum en ontwikkelingen in het werkveld. Bij deze bijeenkomsten is ook de curriculumcommissie aanwezig.

De opleiding heeft ook structureel contact met andere HBO-Rechtenopleidingen binnen Nederland. Daar is afstemming mee over beoogde leerresultaten en landelijke trends.

Beroepenveldcommissie

In de beroepenveldcommissie nemen minimaal tien professionals uit het juridische werkveld plaats. Het panel constateert dat de opleiding er zo voor zorgt dat het juridische vak breed vertegenwoordigd wordt.

In gesprekken van het panel met het werkveld is naar voren gekomen dat in de BVC extern deskundigen uit een gemeentelijke overheid, een internationale verzekeringsmaatschappij, de douane, een deurwaardersbedrijf en andere sociaal maatschappelijke instellingen zitten. Het panel heeft geconstateerd dat het werkveld positief is over de praktijkgerichtheid van de opleiding.

De BVC laat het panel weten dat zij graag proactiever worden ingezet. Op dit moment gebeurt dit namelijk vooral reactief. Zij worden

bijvoorbeeld geïnformeerd over wijzigingen in het curriculum of een aangepaste BSA-norm, zonder dat zij hier vooraf input op kunnen leveren. De opleiding erkent dit en heeft zich voorgenomen het werkveld pro-actiever in te zetten.

Kaders

De opleiding zorgt ervoor dat het nieuwe opleidingsprofiel aansluit bij de Inholland-visie op onderwijs (mei 2025), de Inholland-visie op toetsing & kaders voor toetskwaliteit (mei 2025), het Ontwikkelingsgericht Kwaliteitsbeleid Inholland Onderwijs & Onderzoek (OKIdOO, januari 2025) en de Strategische Koers Inholland 2022-2027 en sectorambities voor wendbaar hoger onderwijs.

De opleiding heeft de ambitie om komend jaar de eigen visie op het onderwijs aan te scherpen en het curriculum daar op aan te laten sluiten. Dit wordt tijdens het visitatiebezoek toegelicht.

Regionale werkveld

Tijdens het visitatiebezoek wordt in diverse gesprekken duidelijk dat de regio Rotterdam-Rijnmond een regio is met multi-problematiek en sociaal maatschappelijke uitdagingen. Ook wordt de Rotterdamse mentaliteit, met lef, doen en handelen veelvuldig genoemd als kracht. Volgens het werkveld zijn het juist deze eigenschappen die de opleiding meer kan omarmen en laten doorwerken in de opleiding. Bijvoorbeeld door rechtsgebieden als de Participatiewet en Vreemdelingenrecht concreet terug te laten komen als keuzevakken in het programma. De BVC geeft daarnaast aan zij verwacht dat er in de toekomst meer werk gaat zijn voor een hbo-jurist in Rotterdam. Zo zien zij in de maatschappij meer en meer oog voor de menselijke maat, voor het bewust willen weten wat rechten en plichten zijn. De hbo-jurist is hier volgens hen de laagdrempelige en toegankelijke professional voor.

Internationalisering

Het juridisch werkveld heeft in toenemende mate te maken met internationale wet- en regelgeving, bijvoorbeeld vanuit de Europese Unie en internationale verdragen. Het panel leest dit in het landelijk opleidingsprofiel. Hier blijkt ook uit dat studenten voor zowel een nationale als een internationale context worden opgeleid. In de leeruitkomsten leest het panel vervolgens dat er sprake moet kunnen zijn van een internationale context waar de student de leeruitkomst laat zien.

Het panel constateert dat de opleiding dit internationale karakter concreet vormgeeft in verschillende modules in het onderwijsprogramma en een Engelstalige keuzerichting Law & Safety. Voor deze keuzerichting werkt de opleiding samen met universiteiten in andere Europese landen en worden studenten uitgewisseld (exchange-studenten). Het werkveld ondersteunt de keuzes die de opleiding hierin maakt.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten van de opleiding HBO-Rechten het NLQF-niveau 6 en de oriëntatie hbo beschrijven. Het panel vindt dit degelijk uitgewerkt in het eigen opleidingsprofiel, gebaseerd op het landelijk opleidingsprofiel, en de competentiekaart. Het panel concludeert dat de deeltijdvariant tot dezelfde leerresultaten opleidt als de voltijdvariant.

Het panel constateert dat de opleiding zichtbaar steunt op de visie en de kaders die zijn meegegeven vanuit de instelling.

Het panel vindt dat de leeruitkomsten voldoende aansluiten bij het regionale, het nationale en internationale beroepenveld.

Het panel waardeert de omvang en diversiteit van de beroepenveldcommissie, hoe zij worden ingezet in de opleiding en de ambitie die zij daar geproefd heeft. Het panel adviseert de opleiding om de BVC nog pro-actiever en strategischer in te zetten. Daar kan de opleiding meer vruchten van plukken.

Het panel geeft de opleiding de aanbeveling mee een strategische visie te ontwikkelen op de vraag 'hoe de jurist van de toekomst eruitziet in de context van het Rotterdamse'. De opleiding sluit nu vooral aan bij het landelijke kader en de *instellingsbrede* visie en kaders, terwijl er een enorme kans ligt om een meer gerichte positionering te kiezen. Een positionering gebaseerd op de uitdagingen van de Rotterdamse regio. Het panel stimuleert de opleiding werk te maken van het voornemen een eigen visie te ontwikkelen en de stip op de horizon waar de opleiding naar toe wil bewegen scherp te maken. Het panel nodigt de opleiding hierbij nadrukkelijk uit om het 'waarom' van de eigen opleiding mee te nemen en niet alleen te kijken naar het 'wat' en het 'hoe'.

Zo vlak voor de onderwijsvernieuwing, is dit volgens het panel het juiste moment om te werken aan deze visie. Ook adviseert het panel daarbij in ogenschouw te nemen hoe de opleiding relevant blijft voor de toekomst, betaalbaar en organiseerbaar blijft. Tot slot benadrukt het panel de potentie van samenwerking en afstemming met het regionale werkveld (bijvoorbeeld de BVC en het lectoraat) in dit proces.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de voltijd als de deeltijd variant.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Aansluiten op visie

De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling. Dit toont de opleiding aan door aansluiting bij de Inholland-visie op onderwijs en op de Herijkte strategie Inholland. In deze kaders zijn "Persoonlijk en dichtbij" twee belangrijke waarden die in de vormgeving van het programma terugkomen. Zo start de student in leerjaar 1 met een sterk mentorprogramma, specifiek gericht op het creëren van onderlinge verbinding in de klas.

Ook zorgt de opleiding ervoor dat het programma aansluit bij de Ontwerp- en uitvoeringscriteria Inholland visie op onderwijs. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat met ingang van collegejaar 2025-2026 de BSA-norm van 50 naar 30 studiepunten is verlaagd. Een instellingsbrede maatregel die vanaf het collegejaar 2026-2027 breed geldt.

Relatie programma en beoogde leerresultaten

De opleiding maakt de relatie tussen het programma en de beoogde leerresultaten zichtbaar in de Onderwijs- en Examenregeling (OER). Het panel constateert dat hier het curriculum en de verschillende onderwijseenheden met bijbehorende ECTS terug te vinden zijn. Ook wordt de koppeling met competenties, onderwerpen uit de BoKS en leerdoelen zichtbaar. Vervolgens is in een dekkingstabel te lezen op welk niveau per onderwijseenheid aan iedere competentie wordt gewerkt. Dit is de basis voor het ontwerp van toetsen. Toetsen bieden vervolgens het uitgangspunt voor leerdoelen en wekelijkse onderwijsactiviteiten.

Onderwijsvernieuwing

De onderwijsvernieuwing, zoals bij standaard 1 beschreven, raakt zowel de inhoud als de vorm van het onderwijs. De opleiding is op het moment van het visitatiebezoek bezig met de voorbereidingen hierop. De vernieuwing zorgt dat er aansluiting is op het nieuwe opleidingsprofiel en dat leeruitkomsten leidend zijn in het onderwijs. Het werken met leeruitkomsten zorgt ervoor dat studenten flexibeler door de opleiding kunnen met meer eigen regie en verantwoordelijkheid de opleiding doorlopen.

Het panel verneemt tijdens het visitatiebezoek dat de examencommissie nauw betrokken wordt bij de onderwijsvernieuwing. De examencommissie heeft in dit proces een adviserende rol. Ook het docententeam wordt meegenomen in de onderwijsvernieuwing. Zij geven input in verschillende bijeenkomsten.

Docenten en management geven in gesprekken aan dat zij nu al eerste ervaringen met deze nieuwe manier van leeruitkomsten beschrijven op doen. Dit gebeurt bij de opleiding Sociaal Juridische Dienstverlening, waarvan de propeuse gelijk is aan HBO-Rechten. Deze ervaringen nemen zij mee in hun eigen onderwijsvernieuwing.

Digitale leeromgeving

De onderwijsactiviteiten, (verwijzingen naar) bronnen en interactie vindt grotendeels plaats via de digitale leeromgeving van Moodle. Studenten geven in gesprekken aan dat zij daar per week en per les gedetailleerde informatie vinden over wat er van hen verwacht wordt.

Naast Moodle wordt er gewerkt met aparte systemen voor bijvoorbeeld het inleveren van opdrachten (Gradework) en Onstage voor specifiek stagedossiers. Ook wordt Testvision ingezet voor digitale toetsen. Uit het gesprek met studenten blijkt dat niet altijd duidelijk is waar welke informatie te vinden is. Hierom is een informatiebot ontwikkeld door de instelling, om bekend te raken met de informatievoorziening.

Docenten hebben ruimte om hun eigen vak via Moodle vorm te geven. Hierdoor verschilt het gebruik van Moodle tussen docenten. In de gesprekken met studenten wordt dit bevestigd. De opleiding zet daarom een professionaliseringstraject op om docenten te ondersteunen. Dit moet docenten bekender maken met de mogelijkheden van Moodle, toepassing meer uniform maken en daarmee toegankelijkheid voor studenten vergroten.

Studenten maken gebruik van een online bibliotheek waar zij e-boeken kunnen lenen. Het valt studenten tegen dat er slechts één boek geleend kan worden. Wanneer grotere groepen studenten met hetzelfde onderwerp en boek bezig zijn, werkt dit volgens de studenten eigenlijk niet.

Het curriculum

Jaar 1 start met een intensief mentorprogramma om studenten een 'zachte landing' te bieden. De mentor heeft een centrale rol in het gehele onderwijs, dus ook in jaar 2, 3 en 4. Dit komt tot uiting in de leerlijn Performance Competence Management (PCM), waar studenten werken aan professionele competenties en het leren kennen van het beroepenveld. Zo besteedt de opleiding in jaar 1 aandacht aan het leren kennen van de arbeidsmarkt, via een stagemarkt. Studenten geven in gesprekken aan dat zij deze stagemarkt erg nuttig vinden.

Jaar 2 biedt onderwijs gerelateerd aan de verschillende keuzerichtingen, waar studenten vanaf jaar 3 mee te maken krijgen. Deze keuzerichtingen zijn Bedrijfsjurist, Overheidsjurist, Rechtsbijstandjurist en Law and Safety. De blokken bieden verbredend en verdiepend onderwijs en zowel theorie als praktijk.

In 2025 is de verdeling van studenten per keuzerichting als volgt:

- Rechtsbijstandjurist – 62 studenten
- Overheidsjurist – 77 studenten
- Law and Safety – 36 studenten

De opleiding is door een te beperkt aantal inschrijvingen dit jaar geen keuzerichting Bedrijfsjurist gestart.

In jaar 3 duiken studenten dieper hun gekozen richting in. Ze volgen verdiepende vakken, maken beroepsproducten in plaats van theorie-tentamens en lopen een stage van twee of (naar keuze) vier onderwijsblokken. Bij een stage van twee blokken blijft er ruimte voor een minor, extra keuzevakken of andere praktijkervaring. In jaar 4 staat vooral het afstuderen centraal: alle studenten voeren een afstudeeropdracht uit van één semester, ongeacht hun specialisatie.

Deeltijd

In de deeltijdvariant is het curriculum van jaar 1 en 2 en 4 identiek aan het curriculum van de voltijd. Het onderwijs wordt in de avonduren aangeboden. Jaar 3 is anders ten opzichte van de voltijdvariant. Deeltijdstudenten volgen in jaar 3 een vast programma met vakken uit de verschillende keuzerichtingen. Deeltijdstudenten hebben wel de ruimte om deel te nemen aan het voltijdonderwijs.

Tijdens de vorige visitatie kreeg de opleiding mee om voor deeltijders onderdelen van de opleiding beter op deze doelgroep aan te laten sluiten. Hier heeft de opleiding diverse mogelijkheden voor ingericht. Deeltijdstudenten

hebben bijvoorbeeld de mogelijkheid hun eigen werkplek in te brengen en zo vrijstelling te krijgen van de stage. Dit wordt tijdens het visitatiebezoek bevestigd door de deeltijdstudenten. Deze mogelijkheid van het aantonen van eerder verworven competenties is er ook bij een aantal specifieke vakken in jaar 1.

Met het nieuwe, op leeruitkomsten gebaseerde curriculum verwacht de opleiding nog meer flexibiliteit te bieden voor deeltijdstudenten bij het valideren van eerder verworven competenties. Leeruitkomsten laten namelijk concreet en toetsbaar zien wat een student moet kunnen. De student kan dit vervolgens invullen met beroepsproducten uit de eigen werkervaring.

Engelstalige Law and Safety

De keuzerichting 'Law and Safety' is een Engelstalige keuzerichting volledig gericht op internationaal recht. De opbouw van deze keuzerichting is vergelijkbaar met de andere keuzerichtingen. Dat deze keuzerichting volledig in het Engels is, sluit aan bij de ontwikkelingen in het juridisch vakgebied, waar meer internationale wet- en regelgeving wordt toegepast. De opleiding werkt bovendien samen met meerdere Europese universiteiten en aan de keuzerichting doen internationale studenten mee.

Zoals hierboven genoemd, startten in het schooljaar 2025-2026 36 studenten aan deze keuzerichting. Deze klas is samengesteld uit studenten van HBO-Rechten, buitenlandse onderwijsinstellingen, de opleiding Integrale Veiligheidskunde en de opleiding Sociaal Juridische Dienstverlening.

Docenten van deze keuzerichting moeten minimaal C1 niveau Engels hebben. Alle docenten betrokken bij deze richting hebben zelf internationale werkervaring. Dit wordt door deze docenten tijdens het visitatiebezoek bevestigd.

De opleiding biedt daarnaast de mogelijkheid om docenten zich te laten professionaliseren in hun Engels.

Omvang en kwaliteit personeelsbestand

In het studiejaar 2024-2025 omvat het docententeam 47fte, verdeeld over 58 medewerkers. Ruim 80% van de docenten heeft een afgeronde master en ruim 70% heeft de basiskwalificatie didactische bekwaamheid (BDB). 58% voldoet aan de basiskwalificatie examineren (BKE). Het docententeam is ingericht in subteams en ze worden aangestuurd door een coördinator.

De opleiding is zich bewust van de ervaren werkdruk en bespreekt dit open binnen het team en met het management. Dit blijkt uit de ZER en tijdens het visitatiebezoek.

Docenten ervaren ruimte en flexibiliteit om een passende balans te vinden tussen thuiswerken en werken op locatie, zonder dat dit ten koste gaat van studentencontact. Het management ziet dat deze flexibiliteit ook vraagt om extra aandacht voor teamcohesie en het meenemen van iedereen in de huidige en toekomstige veranderingen.

Tijdens het visitatiebezoek wordt zichtbaar dat er gestuurd wordt op spreiding van projecten en vermindering van toetsdruk.

Student-docent relatie

Studenten ervaren zeer korte lijnen met docenten en hun mentor. Uit diverse gesprekken blijkt dat er altijd contact mogelijk is, zowel fysiek als digitaal, via bijvoorbeeld what's app.

De mentor en student werken in jaar 1 en 2 binnen Performance Competence Management met de vraag 'zit je op de juiste plek'. En in jaar 3 en 4 'wat voor jurist wil je zijn'. Studenten krijgen jaarlijks een nieuwe mentor. Zij geven aan dat de mentor van grote waarde is in de opleiding.

Ook docenten geven aan dat er altijd contact mogelijk is tussen student en docent, of iemand nu op school of thuis werkt.

Studenten geven aan dat zij verschillen ervaren in de mate van betrokkenheid van docenten. Uit gesprekken blijkt dat dit bijvoorbeeld tot uiting komt in de feedback die zij ontvangen. Dit kan variëren in omvang en diepgang. In enkele gevallen ervaren studenten dat verduidelijking van feedback niet altijd direct volgt. Tegelijkertijd benoemen studenten ook meerdere positieve voorbeelden, waarin zij juist uitgebreide en concrete feedback ontvangen die hen helpt om hun werk verder te verbeteren. Studenten spreken bovendien hun waardering uit tijdens de gesprekken voor de praktijkervaring van docenten, die het onderwijs verrijken met herkenbare voorbeelden en bijdragen aan een levendige en aansprekende leeromgeving.

Professionalisering

Het docententeam neemt iedere onderwijsperiode deel aan een professionaliseringsdag. Hier staat iedere keer een apart thema centraal, afhankelijk wat er op dat moment of in die periode actueel is. Ten tijde van de visitatie staat de onderwijsontwikkeling richting het nieuwe programma centraal. Er wordt dus aandacht besteed aan leerwegaafhankelijk opleiden, aan manieren hoe leeruitkomsten kunnen worden aangetoond. Docenten geven aan dat zij waarderen dat het hele team meegenomen wordt in het omvangrijke project.

Ook geven zij duidelijk aan dat zij het waarderen dat de onderwijsvernieuwing verspreid wordt over meerdere jaren, waardoor de ontwikkeling werkelijk haalbaar wordt en de negatieve impact op de werkdruk niet te groot wordt.

Daarnaast zet de opleiding breed in op structurele AI-professionalisering voor docenten. De opleiding schakelt hiervoor specialistische externe deskundigheid in. Tijdens het visitatiebezoek is hier uitgebreid op ingegaan door betrokken docenten.

Aan het eind van het collegejaar 2025-2026 hebben alle docenten een cursus voor beginners afgerond en is er een traject gestart voor meer gevorderde kennis en vaardigheden. Docenten spreken zich unaniem uit over de waardering van de professionaliseringsmogelijkheden binnen de opleiding.

AI

De opleiding laat zien dat zij zich bewust is van de invloed die AI heeft op de beroepspraktijk. Zij erkent dat dit vraagt om verdere doordiening en het ontwikkelen van een duidelijke visie op wat dit betekent voor het toekomstige beroep. Daarbij staat de vraag centraal welke vaardigheden van de jurist zelf worden verwacht en welke rol AI daarin kan spelen. De opleiding laat zien dat zij daarnaast het belang ziet van het aanleren van een kritische houding ten opzichte van AI bij studenten. Zij ziet studenten zich hierin ontwikkelen en ziet ook dat studenten begeleiding nodig hebben om AI op een zorgvuldige en verantwoorde manier te gebruiken.

Studiebegeleiding: afstudeerkringen

De opleiding organiseert het afstuderen in zogenoemde kringen: groepen afstuderende studenten met één vaste kringbegeleider. Het panel heeft tijdens het visitatiebezoek gesproken met meerdere studenten in het afstudeertraject en een kringbegeleider.

De samenstelling van de kring en de keuze voor een afstudeeropdracht vinden plaats in afstemming tussen student, kringbegeleider en opdrachtgever. Er wordt gekeken naar wat past bij de student en de praktijkcontext.

Binnen de kringen is ruimte voor gezamenlijke reflectie en het bespreken van inhoudelijke vraagstukken, bijvoorbeeld door het delen en bespreken van onderzoeksvragen. De kringen zijn bij voorkeur ingericht rondom de inhoud van de afstudeeropdrachten. Ze bieden gelegenheid voor peerfeedback, docentenfeedback

en onderlinge uitwisseling. Studenten benoemen in de gesprekken daarnaast het sociale en mentale aspect van de kringen als waardevol; zij ervaren herkenning bij elkaar en ondersteunen elkaar onder meer via actief gebruikte appgroepen.

Studiebegeleiding: diversiteit en inclusiviteit

Diversiteit en inclusiviteit krijgen vorm in instellingsbreed beleid van Inholland. Informatie hierover wordt centraal online aangeboden om docenten hier bewuster van te maken.

De mentor is een vangnet en kan een student in contact brengen met een decaan voor advies en ondersteuning bij studievertraging. De decaan kijkt vervolgens samen met de student wat nodig is. Er valt te denken aan extra tentamentijd, een uitgestelde BSA of een individueel afgenomen tentamen. De decaan adviseert ook studenten met een functiebeperking over de aanvraag van bepaalde voorzieningen en aanpassingen.

Tijdens het visitatiebezoek wordt er uitgebreid verteld over een student met een visuele beperking die dankzij deze begeleiding en gerichte instrumenten zeer succesvol de studie doorloopt.

Differentiatie en ambitie

De opleiding biedt specifieke trajecten aan voor gerichte doelgroepen. Zo kunnen mbo-studenten van Zadkine en Albeda via het 'Fast track legal' efficiënt doorstromen in HBO-Rechten. En via het traject 'Wisselstroom' kunnen studenten na hun HBO-Rechten propedeuse doorstromen naar de Erasmus Universiteit.

Lectoraten

De opleiding heeft een eigen lectoraat 'Toegankelijkheid van het Recht' die valt binnen een kenniscentrum van zes lectoraten. Tijdens het visitatiebezoek spreekt het panel met de lector en een docent-onderzoeker. Uit die gesprekken

blijkt dat het lectoraat zich bezighoudt met onderzoek naar recht in de praktijk. In het bijzonder richt het zich op de thema's Rechtsbescherming, (eerstelijns)rechtshulp, beroepsethiek voor juridische (hbo-) professionals, bestaanszekerheid in brede zin en sociaal-economische grondrechten. Vier docenten van de opleiding zijn betrokken als docent-onderzoeker bij het lectoraat.

Het lectoraat verzorgt daarnaast gastcolleges en masterclasses binnen de opleiding en is bovendien betrokken bij een eigen Rechtswinkel in Rotterdam. Deze Rechtswinkel 010 is een stichting waar studenten van HBO-Rechten stage kunnen lopen en kosteloze juridische ondersteuning bieden aan inwoners van Rotterdam. De lector is op het moment van het visitatiebezoek een half jaar in functie. Hij werkt actief aan structurele versteviging van de communicatie over en door het lectoraat binnen de opleiding.

Doorstroom en uitval

De opleiding toont zich bewust van het feit dat de doorstroom in zowel de voltijd- als deeltijdopleiding achterblijft bij de eigen ambities. Zij plaatst dit vraagstuk in een bredere context en erkent dat doorstroom een complex en studentgebonden thema is, waarbij oorzaken uiteenlopen en per student verschillen. Uit gesprekken met docenten komt naar voren dat persoonlijke omstandigheden, zoals werkverplichtingen of (mantel)zorgtaken, van invloed kunnen zijn op studievoortgang. Daarbij zien zij ook de rol van een grootstedelijke context als die van Rotterdam.

Om de doorstroom te bevorderen, onderscheidt de opleiding maatregelen op het niveau van het onderwijsprogramma, de begeleiding van studenten en de kwaliteitszorg. In zowel de voltijd als de deeltijd zijn verschillende initiatieven ingezet. Voorbeelden hiervan zijn extra begeleiding door studentassistenten, aanvullende responsiecolleges, het vervroegd aanbieden

van vakken, intensiever gebruik van peer- en expertfeedback, het bespreken van toetsen en het aanbieden van extra lessen en toetsmomenten. Daarnaast experimenteert de opleiding, zo blijkt uit gesprekken met docenten, met een aanwezigheidsverplichting en bredere voorlichting, bijvoorbeeld op het gebied van leefstijl.

Uit metingen blijkt dat de doorstroom in de voltijdopleiding verbetert. Zo is de uitval in het eerste jaar in 2023–2024 gedaald van 69% naar 55%. Definitieve cijfers over 2024–2025 zijn ten tijde van het visitatiebezoek nog niet beschikbaar. In de deeltijdopleiding is deze daling nog niet zichtbaar; het absolute aantal studenten is hier echter ook lager. De opleiding geeft aan dat het bewaken van de samenhang tussen de verschillende initiatieven en het meten van de effectiviteit daarvan een aandachtspunt blijft. Het verbeteren van de doorstroom is benoemd als prioriteit in het jaarplan.

5+ groep

Voor de langstudeerders (studenten die langer dan 5 jaar ingeschreven zijn) hanteert de opleiding een aparte aanpak. De 5+ groep genoemd. Redenen van vertraging worden geanalyseerd, een plan van aanpak wordt gemaakt en categorieën worden bepaald. Iedere categorie heeft zijn eigen eigenschappen en vraagt om een eigen aanpak. Dit bestaat veelal uit 1 op 1 begeleiding. Het panel constateert dat de aanpak effect heeft: in één jaar tijd is het aantal 5+ studenten met 70 studenten gedaald van 350 naar 270. Tijdens de eerste dag van het visitatiebezoek heeft de opleiding het panel hierin uitgebreid meegenomen. Het panel heeft hier zowel studenten als coaches gesproken.

De opleiding treft naast deze 1 op 1 begeleiding ook maatregelen binnen het curriculum, zoals het vormen van bezemklassen en aanbieden van extra toetskansen gedurende het schooljaar.

Overwegingen

Het panel constateert dat de opleiding bij het opleidingsprofiel passend onderwijs aanbiedt. De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in een samenhangend onderwijsprogramma.

Het panel ervaart een zeer grote betrokkenheid van docenten. Dit wordt bevestigd door studenten en alumni. Het panel complimenteert de opleiding met het neerzetten van een goede sfeer en cultuur voor studenten.

Er is volgens het panel een hoge mate van collegialiteit onder docenten en het team straalt een positieve sfeer uit. Het panel waardeert de open en eerlijke gesprekken die onderling gevoerd worden. Zij vindt dat professionalisering adequaat geborgd wordt in de opleiding.

Het panel constateert tegelijkertijd dat de betrokkenheid van docenten kan variëren, bijvoorbeeld in aanwezigheid op school, in de wijze waarop toetsen worden beoordeeld en in terugkoppeling hierover naar studenten. Het panel beschouwt dit als een aandachtspunt en moedigt de opleiding aan om hier blijvend op te reflecteren en waar mogelijk goede voorbeelden van betrokkenheid breed te delen.

Het panel constateert dat huidige afspraken rondom thuiswerken in de praktijk goed functioneren en door docenten als ondersteunend worden ervaren. Tegelijkertijd ziet het panel een subtiel verschil in perspectief tussen management en docenten als het gaat om de visie op thuiswerken (Persoonlijk en dichtbij) en de gewenste balans tussen werken op locatie en op afstand. Het panel beschouwt dit niet als een knelpunt, maar als een aandachtspunt dat zich leent voor verdere dialoog. Het panel adviseert de opleiding om het gesprek hierover te blijven voeren: om te zorgen dat verwachtingen

wederzijds helder blijven en er een gedeeld begrip over professioneel samenwerken ontstaat.

Het panel vindt dat de opleiding wat betreft AI laat zien alert te zijn op maatschappelijke en beroepsmatige ontwikkelingen en bereid is haar visie en onderwijs hierop verder door te ontwikkelen. Het panel ziet dat de opleiding hier werkelijk iets mee doet.

Het panel beschouwt dit onderwerp als een herkenbare en sectorbrede ontwikkelvraag en prijst de opleiding om haar ideeën en het omzetten in acties.

Het panel geeft de opleiding dan ook mee om het vraagstuk van AI verder te adresseren in relatie tot de toekomstige beroepspraktijk van de hbo-jurist, en expliciet te verkennen welke rol AI daarin speelt en welke competenties van de afgestudeerde jurist worden verwacht.

Het panel heeft de digitale leeromgeving Moodle bekeken en constateert dat deze overzichtelijk, volledig en zorgvuldig is ingericht. Ook studenten spreken zich positief uit over de toegankelijkheid en duidelijkheid van de leeromgeving. Het panel ziet de meerwaarde van het flexibele en plaats- en tijdonafhankelijke aanbod dat de opleiding hier hanteert.

Tegelijkertijd nodigt het panel de opleiding uit om te blijven reflecteren op de vraag of deze mate van flexibiliteit voor alle onderdelen en doelgroepen even passend is. Daarbij kan worden overwogen of voor specifieke vakken of studentgroepen, zoals bij vakken die als complex worden ervaren of bij langstudeerders, meer structuur of aanwezigheid ondersteunend kan zijn.

Het panel vindt dat de opleiding de doorstroomproblematiek realistisch en zorgvuldig benadert. Het panel waardeert dat de opleiding werkt met een breed palet aan maatregelen op verschillende niveaus. Daarbij constateert het

panel dat de opleiding experimenteert, evalueert en op basis van gegevens bijstuurt. De zichtbare verbetering in de doorstroom van de voltijdopleiding vindt het panel een positieve indicatie van het feit dat de ingezette maatregelen effect hebben. De deeltijdopleiding vraagt op dit onderwerp blijvende aandacht. Het panel waardeert dat de opleiding de doorstroom blijvend als prioriteit agendeert. Zij vindt dat de opleiding gericht werkt aan het versterken en bestendigen van de ingezette ontwikkeling.

Het panel ziet het effect van de initiatieven gericht op de langstudeerders, de 5+ groep. Een aanvullend advies van het panel is om gestructureerd onderzoek te doen naar de reden en context van vertraging en/of uitval van studenten. Om vervolgens conclusies hieruit door te vertalen naar beleid binnen het onderwijs. Denk daarbij ook aan een eventuele samenwerking met het lectoraat Studiesucces.

De opleiding hanteert een Engelstalige keuzerichting Law and Safety waarbij het onderwijs in het Engels wordt verzorgd. Het panel kan zich vinden in de motivering voor die keuze en vindt dat docenten het Engels op minimaal niveau C1 adequaat beheersen.

Het panel doet een aantal suggesties die de opleiding kunnen ondersteunen bij verdere ontwikkeling:

- Versterk waar mogelijk de koppeling tussen de beroepspraktijk en het onderwijs in jaar 1 en 2, zodat studenten nog eerder vertrouwd raken met de praktijk.
- Bekijk of het aantal onderwijsuren beter kan aansluiten bij de wensen van studenten, zodat de docent makkelijker kan differentiëren op basis van de ambities van studenten. Zorg daarbij voor een zo studentvriendelijke manier van roosteren.

- Onderzoek de mogelijkheden om meerdere online boeken tegelijk uit te lenen.
- Onderzoek mogelijkheden voor differentiatie, zodat zowel ambitieuze studenten als studenten die extra ondersteuning nodig hebben optimaal kunnen profiteren van het onderwijs.
- Bekijk of er ruimte gemaakt kan worden voor (interdisciplinair) samenwerken en samenwerking met het lectoraat.
- Stimuleer eerder in het programma peer-feedback tussen studenten, bijvoorbeeld

door voort te bouwen op de positieve ervaringen in de kring tijdens het afstuderen. Dit kan ook een positieve invloed hebben op de werkdruk van docenten en de betrokkenheid van studenten onderling.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de voltijd als de deeltijd variant.

Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Visie op toetsing

Binnen de instelling is een breed gedragen visie op toetsing vastgesteld (Inholland visie op toetsing), waarin toetsen verschillende functies vervullen.

Op domeinniveau is deze visie geconcretiseerd in het Toetsbeleid BFL (2025-2028) in zes uitgangspunten: opleidingen baseren zich op leeruitkomsten, toetsing staat in het kader van leren en feedback, toetsing bevordert zelfregie en eigenaarschap, toetsprogramma's zijn AI-resistent, toetsing en toetsprogramma's voldoen aan de geldende kwaliteitseisen, en ontwikkeling van toetsing vindt plaats binnen de vastgestelde kaders. Binnen het domein is toetsing opgenomen in een continu proces van kwaliteitsborging.

De kaders zijn uitgewerkt in een toetsprogramma per leerjaar:

- Jaar 1: theorietoetsing door middel van meerkeuzetoetsen, vaardigheden en toepassen van kennis wordt getoetst via beroepsproducten.
- Jaar 2: theorietoetsing vindt overwegend plaats door open vragen. Vaardigheden en kennis via beroepsproducten.
- Jaar 3 en 4: toetsing vindt enkel plaats via authentieke beroepsopdrachten.

Het panel verneemt in gesprekken dat binnen het project onderwijsvernieuwing ook het aantal toetsen naar beneden gebracht wordt. Onderwijsvernieuwing zorgt ervoor dat het aantal toetsen in jaar 1 van 19 naar 12 toetsen gaat en in jaar 2 naar maximaal 8. De opleiding sluit hiermee aan op instellingsbrede kaders.

In het studiejaar 2024-2025 voldoet 58% aan de basiskwalificatie examineren (BKE).

Validiteit, betrouwbaarheid en transparantie

De opleiding werkt van de eerdergenoemde dekkingstabel en specifieke leerdoelen naar toetsmatrijzen en de relatie met gestelde leerdoelen.

Beoordelingscriteria worden ingevuld aan de hand van uitgebreide rubrics. In de rubrics wordt concreet beschreven wanneer een criterium als onvoldoende, voldoende of goed wordt beoordeeld. De opleiding beoordeelt afstudeerproducten ook aan de hand van uitgebreide rubrics. Sinds november 2024 wordt hier actief mee gewerkt.

De toetscommissie ziet iedere nieuwe toets die wordt ontwikkeld en afgenomen voorafgaand aan het afnemen. De toetscommissie beoordeelt de toetsen op validiteit en betrouwbaarheid.

Studenten vinden de informatie en eisen over toetsen via de digitale leeromgeving Moodle. Per toets zijn daar beoordelingscriteria (de rubrics) terug te vinden.

Naast informatie, biedt de opleiding studenten een oefentoets aan, voorafgaand aan een theorietoets. Op deze manier raakt de student bekend met de manier van vragen stellen van de toets.

Kwaliteitsborging

In het Toetsbeleid BFL 2025-2028 zijn de rollen, taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen bij de kwaliteit van toetsing terug te vinden. De coördinatoren monitoren iedere onderwijsperiode de slagingspercentages en onder-

houden hierover structureel contact met vakengenaren (docenten).

Inhoudelijke individuele onderbouwing

Naast een oordeel in de rubric, krijgen studenten tijdens het afstuderen regelmatig tussentijdse feedback, zowel in documenten en rapporten, als in gesprekken en via e-mail. Het panel heeft geconstateerd dat de inhoudelijke individuele onderbouwing richting studenten op sommige beoordelingsformulieren nog beperkt is. Dit wordt door de opleiding herkend en daarom wordt het beleid aangepast.

Het beleid wordt komend jaar herzien in samenwerking met de examencommissie en toetscommissie. Het panel constateert dat rubricgebruik en inhoudelijke terugkoppeling inmiddels structureel onderwerp van de agenda is bij kalibratiebijeenkomsten.

Examencommissie en toetscommissie

De examencommissie draagt de wettelijke verantwoordelijkheid voor de borging van de kwaliteit van toetsen en examens, evenals voor de definitieve besluitvorming over het toekennen van getuigschriften. Ook zorgt zij voor de ontwikkeling van richtlijnen voor de beoordeling en de vaststelling van toetsen en examens. De toetscommissie is ingericht door de opleiding en heeft een taak ten aanzien van de kwaliteit van toetsing. Zij doet jaarlijks steekproeven en beoordeelt toetsen. In het handboek Examencommissies heeft het panel kunnen lezen hoe taken, verantwoordelijkheden, samenstelling en inrichting gelden voor deze opleiding.

AI

Het panel constateert dat de opleiding het gebruik van AI als een belangrijk aandachtspunt binnen het onderwijs en de toetsing beschouwt. De opleiding informeert studenten bijvoorbeeld over de risico's op hallucinaties bij AI-gebruik bij bronverwijzing. Ook worden examinatoren

geïnstrueerd om in alle fasen van de beoordeling actief bronnen te controleren. In oktober 2025 is een kalibratiesessie georganiseerd die specifiek gericht was op dit onderwerp.

Tegelijkertijd investeert de opleiding in professionalisering van docenten en examinatoren op het gebied van AI, onder meer via trainingen. Ook heeft het panel geconstateerd dat binnen de toetscommissie onderzocht wordt hoe verantwoord AI-gebruik kan worden meegenomen in toetsing en hoe om te gaan met beroepsopdrachten die gevoelig zijn voor AI-gebruik.

De beschreven ontwikkelingen en maatregelen worden in verschillende gesprekken bevestigd door docenten, studenten, de toetscommissie en de examencommissie.

Examinatoren

De examencommissie wijst jaarlijks examinatoren aan en hanteert een vastgesteld profiel voor deze rol. De examencommissie stelt vanaf het schooljaar 2027-2028 de Basiskwalificatie Examinering (BKE) verplicht voor examinatoren.

Vinden van een stage- of afstudeeropdracht

Studenten dienen zelf een stageplaats of afstudeeropdracht bij een organisatie te vinden. Dit is een bewuste keuze van de opleiding, omdat dit zelfstandigheid van de studenten stimuleert. Naast uitgebreide informatie en instructie in de leeromgeving, is er extra ondersteuning in de vorm van een inloopspreekuur. De informatie hierover is te vinden via Moodle. Tijdens het spreekuur kunnen studenten hun vragen en uitdagingen behandelen om te komen tot vervolgstappen in hun zoektocht. Uit verschillende gesprekken wordt duidelijk dat studenten gestimuleerd worden om hun eigen netwerk te benaderen en in te zetten, via bijvoorbeeld LinkedIn. Niet alle studenten vinden dit gemakkelijk.

Overwegingen

Het panel is onder de indruk van het uitgewerkte Toetsbeleid. Dit resulteert volgens het panel in kwalitatieve en adequate toetsen en een deugdelijk proces van examinering. Ook prijst het panel de beoordelingsformulieren met de uitgebreide rubrics, in het bijzonder voor het afstudeertraject.

Het panel heeft, net als de opleiding, geconstateerd dat de beoordelingsformulieren voor het afstudeertraject niet altijd consistent worden ingevuld. In sommige gevallen ontbreekt inhoudelijke terugkoppeling. Het panel merkt op dat hierdoor voor studenten onvoldoende inzichtelijk kan zijn hoe een beoordeling tot stand is gekomen. Dit hebben studenten in de gesprekken met het panel ook aangegeven. Tegelijkertijd constateert het panel ook dat studenten tijdens het afstudeerproces regelmatig tussentijdse feedback krijgen, waardoor studenten over het algemeen goed inzicht hebben in hun voortgang.

Het panel twijfelt hierdoor niet aan de juistheid van beoordelingen van het afstudeertraject, maar doet wel de aanbeveling om scherper te zijn op het formuleren van inhoudelijke onderbouwing op formulieren. Dit komt de navolgbaarheid van de beoordeling ten goede. Het panel adviseert ook om op dit thema te kalibreren

en te blijven monitoren op zoveel mogelijk goed onderbouwde beoordelingen.

Ook vindt het panel dat de diepgang van de reflectie binnen Performance Competence Management per student nogal verschilt. Het panel ziet dat studenten zich vooral richten op zelfreflectie en beperkt op reflectie van de professionele identiteit. Het panel adviseert de opleiding hier aandacht aan te besteden.

Het panel prijst de keuze van de opleiding om het aantal toetsen te verminderen. Het panel vindt dit een goede ontwikkeling, mede in relatie tot de werkdruk en piekbelasting van docenten.

Het panel vindt het aandeel docenten dat een basiskwalificatie examinering (58%) heeft aan de lage kant. Volgens het panel raakt dit niet de kwaliteit van het onderwijs, maar is het wel een aandachtspunt voor toekomstige en blijvende borging. Het panel geeft de opleiding dan ook de aanbeveling mee om het aandeel docenten met een BDB inclusief BKE omhoog te brengen.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de voltijd als de deeltijd variant.

Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Toetsen van eindniveau

De opleiding toetst de zes competenties op meerdere momenten en in verschillende onderdelen van het curriculum op eindniveau. De stage en het afstuderen vormen daarin de kern, maar ook in het verplichte onderwijs van het eerste semester van jaar 3 worden diverse competenties op eindniveau beoordeeld. In het keuzeonderwijs van semester 2 wordt eveneens op eindniveau getoetst, maar dit betreft competenties die ook in het verplichte programma worden afgedekt. Tijdens de stage worden in ieder geval de competenties 'organiseren' en 'professioneel handelen' op eindniveau getoetst; daarnaast tonen studenten, afhankelijk van hun werkzaamheden, één van de competenties 'adviseren', 'belangen behartigen' of 'beslissen' aan. Hierdoor worden altijd drie competenties op eindniveau getoetst, met ruimte voor maatwerk. In het afstudeertraject worden ten minste de competenties 'analyseren', 'organiseren' en 'professioneel handelen' op eindniveau getoetst; afhankelijk van het gekozen beroepsproduct kan dit worden aangevuld met 'beslissen' en 'adviseren'.

Het afstudeerproces

Het afstudeerproces bestaat uit vier fasen met afzonderlijke summatieve toetsen. Dit zijn het Plan van Aanpak (17%), het Onderzoeksrapport en Beroepsproduct (67%), de Eindpresentatie (13%) en het Performance Competence Management Afstuderen (3%). Het panel constateert dat de opleiding overweegt om de weging van het eindgesprek te verzwaren, vanwege het groeiende gebruik van AI. Het eindgesprek is waarschijnlijk een meer betrouwbare meting van juridische kennis en kunde van de student.

Studenten vinden hun opdrachtgever en opdracht zelfstandig, zo blijkt uit verschillende gesprekken. Zij dienen een Plan van Aanpak in en bij een voldoende beoordeling kunnen zij het onderzoek uitvoeren. De uitkomsten van het onderzoek worden vastgelegd in een Onderzoeksrapport. Ook leveren zij een Beroepsproduct op, zoals een adviesmemo, infographic of beslisboom. Worden het rapport en het product met een voldoende beoordeeld, dan volgt de eindpresentatie. Parallel aan het proces van afstuderen, vindt het proces van Performance Competence Management plaats (PCM). Studenten reflecteren op alle competenties en hoe ze deze in de opleiding op eindniveau hebben ontwikkeld en schrijven hier een reflectie over.

Kwaliteitsborging afstudeerproces

Het panel ziet dat de opleiding diverse kalibratie- en evaluatiemomenten inricht om de kwaliteit van het afstudeerproces te borgen. Daarnaast beoordeelt de examencommissie jaarlijks de afstudeerhandleiding en het beoordelingsformulier en wijzen zij jaarlijks examinatoren aan. Nieuwe docenten die starten als kringbegeleider (zie ook standaard 2), doorlopen bovendien een apart opleidingstraject gericht op het begeleiden van groepen afstudeerders.

De opleiding geeft in de ZER aan dat capaciteitsissues soms voorgenomen maatregelen van kwaliteitsborging in de weg staan. Er moet bijvoorbeeld een andere docent dan de afstudeercommissie een afstudeervoorstel beoordelen. Of een nieuwe kringbegeleider kan niet op tijd het gehele opleidingstraject doorlopen. Uit de gesprekken die het panel heeft gevoerd blijkt dat in dergelijke gevallen door de opleiding altijd gezocht wordt naar een pragmatische

oplossing, waardoor kwaliteit alsnog geborgd is. Een voorbeeld hiervan is dat een ervaren kringbegeleider de PvA's van studenten als tweede beoordelaar beoordeelt.

Eindniveau in beroepspraktijk

Studenten tonen met het afstudeeronderzoek aan dat zij de eindkwalificaties behaald hebben. Gesprekken met het werkveld laten zien dat de beroepsproducten die studenten opleveren direct toepasbaar zijn in de praktijk.

Ook geven werkveldvertegenwoordigers die het panel heeft gesproken unaniem aan dat studenten na afstuderen direct inzetbaar zijn in de beroepspraktijk, dat 'ze makkelijk meekomen' en snel om kunnen gaan met nieuwe situaties. Regelmatig wordt studenten na het afstuderen een baan aangeboden bij de organisatie waar zij zijn afgestudeerd, zo werd tijdens het visitatiebezoek verteld.

Ook alumni en deeltijdstudenten die het panel heeft gesproken voelen zich goed voorbereid op de beroepspraktijk. Vooral deeltijdstudenten geven aan dat het vaak voorkomt dat wat zij leren op school, dat dit direct herkend wordt en toegepast kan worden in de eigen praktijk.

Eindwerken

Voor de visitatie heeft het panel 15 eindwerken beoordeeld. Drie hiervan waren van deeltijdstudenten, 12 waren van voltijdstudenten. De eindgesprekken van deze afstudeertrajecten zijn gevoerd tussen september 2023 en juli 2025.

Het panel constateert bij een van de afstudeerwerken foutief brongebruik. Hier heeft het panel voorafgaand aan het visitatiebezoek melding

van gemaakt bij de opleiding. De opleiding herkende dit en heeft maatregelen geformuleerd en reeds ondernomen.

Dit geeft het panel vertrouwen, mede omdat er door het panel niet getwijfeld wordt aan het niveau en de kwaliteit van de afstudeerwerken.

Overwegingen

Het panel constateert dat het werkveld enthousiast is over de praktijkgerichtheid van de opleiding. Het panel onderschrijft de praktijkgerichtheid.

Het panel ziet een zorgvuldig vormgegeven afstudeerproces, met verschillende stappen. Het afstudeertraject levert wel een traditioneel afstudeerproduct waarbij het onderscheid tussen het onderzoeksrapport en het beroepsproduct niet altijd heel scherp is. Het panel geeft de opleiding als overweging mee om, bij het ontwerp van het nieuwe curriculum, na te denken over de verhouding tussen het beroepsproduct en het onderzoeksrapport.

Het panel ondersteunt ook het voornemen van de opleiding om het eindgesprek zwaarder te laten meewegen in de totale eindbeoordeling.

Het panel vindt het niveau van de afstudeerwerken adequaat. Het sluit aan op wat van een afgestudeerde op bachelorniveau gevraagd mag worden. De eindcijfers corresponderen met de kwaliteit van de opgeleverde documenten.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de voltijd als de deeltijd variant.

Voorzieningen

Standaard 5: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

Huisvesting

De opleiding HBO-Rechten wordt gegeven in Rotterdam in een open en licht gebouw. Het onderwijs vindt plaats op drie aansluitende verdiepingen. Studenten en docenten komen elkaar daardoor gemakkelijk tegen. Er is een stilte-ruimte, veel zitplekken, een computerruimte voor studenten zonder laptop en diverse projectruimtes. Er zijn flexwerkplekken voor docenten.

Het panel constateert dat het gebouw centraal ligt en goed toegankelijk is met het OV. Keerzijde van de locatie is dat er relatief weinig parkeerplekken aanwezig zijn, wat sommige studenten als nadeel benoemen.

Lokalen kunnen met zonnig weer (te) warm worden. Dit wordt zowelesignaleerd in de ZER als gezegd door studenten die het panel heeft gesproken. Hier is door de instelling op geanticipeerd door warmte-werende folie.

Systemen

Communicatie tussen studenten en docenten vindt plaats via e-mail, MS-Teams en Moodle. Moodle is de digitale leeromgeving van de opleiding. Voor toetsing wordt gebruik gemaakt van Gradework, Testvision en Onstage.

Niet alle systemen communiceren onderling met elkaar. Dat betekent dat cijfers soms geautomatiseerd worden doorgevoerd in de studentenadministratie, maar ook dat het bij specifieke systemen vraagt om handmatige acties van docenten (zoals bij Testvision).

Het panel constateert dat studenten te spreken zijn over de (technische) voorzieningen van de opleiding.

Functiebeperking

Inholland hanteert op instellingsniveau beleid gericht op studenten met een functiebeperking. De opleiding biedt studenten hier toegang tot via de mentor en de decaan. Ook kunnen studenten altijd terugvallen op het Studentsuccess Centrum (SSC) van Inholland.

Overwegingen

Het panel vindt de voorzieningen van de opleiding op orde. De huisvesting en technische systemen zijn toegankelijk en werken goed.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de voltijd als de deeltijd variant.

Kwaliteitszorg

Standaard 6: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Bevindingen

Kwaliteitsbeleid

In het instellingsbrede Inholland Jaarplan 2025 is het versterken van de kwaliteit van onderwijs en onderzoek een van de vier focuspunten. Hiertoe is in 2025 het Ontwikkelingsgericht Kwaliteitsbeleid Inholland Onderwijs & Onderzoek (OKIdOO) vastgesteld.

Op basis van deze brede kaders heeft het domein BFL dit geconcretiseerd in beleid gericht op de opleidingsteams van BFL (2025-2028). En vervolgens heeft de opleiding HBO-Rechten dit vertaald naar het beleidsdocument Kwaliteitszorg bij HBO-Rechten. Onderwijskwaliteit wordt in de dagelijkse praktijk geborgd door docenten, gecontroleerd en bewaakt door de commissies, gestuurd door het management en gevoed door studenten en het werkveld.

Evaluatieronde

In het beleidsdocument Kwaliteitszorg bij HBO-Rechten heeft het panel gelezen hoe de pdca-cyclus vier keer per jaar wordt doorlopen, eenmaal per onderwijsperiode. Het beleid beschrijft per cyclus en per week wat er gedaan moet worden binnen de pdca-cyclus. Het panel constateert dat er op diverse manieren feedback opgehaald wordt bij verschillende stakeholders:

- Via online vragenlijsten in MS Forms voor studenten in jaar 1 en 2
- Via het mentoruur waar de vragenlijsten mondeling worden besproken
- Via klassenvertegenwoordigers
- Studentenpanels in jaar en 2
- In jaar 3 en 4 wordt het onderwijs geëvalueerd in mentorlessen
- Via docentevaluaties

Deze input wordt verzameld en vastgelegd in ontwikkelmatrices. Signalen worden behandeld met betrokkenen. Een voorbeeld: wanneer uit de evaluaties komt dat er bij een vak verschillen in beoordelingen naar voren kwamen, wordt dit door de coördinator met de betreffende vak eigenaar besproken.

Het panel constateert dat de opleidingscommissie eveneens de ontwikkelmatrices ontvangt. Deze commissie krijgt daarnaast input van eigen studentleden en vormt zo een eigen oordeel. De coördinator kwaliteitszorg bespreekt de resultaten uit de evaluatieronde met de teamleiders van de subteams en met verschillende commissies.

Actie en terugkoppeling

Ondernomen acties en resultaten worden daarop teruggekoppeld naar studenten via Moodle, per mail of klassikaal. Studenten bevestigen dit tijdens het visitatiebezoek.

Een voorbeeld: in jaar 1 werden voor alle vakken kennisclips aangeboden (korte filmpjes) die studenten erg waardevol vonden. In jaar 2 ontbraken deze kennisclips grotendeels (slechts voor één vak beschikbaar). Studenten gaven hier feedback over en er werden vervolgens ook voor jaar 2 meer kennisclips ontwikkeld.

Reflectie op kwaliteitsbeleid

Het panel constateert dat de opleiding structureel reflecteert op het eigen kwaliteitsbeleid en de kwaliteitscultuur. De kwaliteitscyclus wordt inmiddels gedragen door het hele opleidings-team.

De opleiding doet haar best om meer studenten de online vragenlijsten in te laten vullen en zo

het responspercentage omhoog te krijgen. In de gesprekken tijdens het visitatiebezoek wordt verteld dat de opleiding experimenteert met het laten invullen van de vragenlijsten in de les en wordt er directer gevraagd naar ervaringen tijdens lessen.

De opleiding geeft aan dat zij bewust met gemeenschappelijke formulieren en een team-overstijgende kwaliteitscoördinator werken, om zo eenduidige uitvoering van de cyclus te borgen. Ook hebben coördinatoren hun eigen focus gekregen op het gebied van kwaliteitszorg. Zo houdt de ene coördinator zicht op kwaliteit op beleidsniveau en de ander op opleidingsniveau. Het panel constateert dat dit goed werkt voor de coördinatoren.

Overwegingen

Het panel ziet een opleiding met een beleid rondom onderwijskwaliteit dat adequaat is uitgewerkt en in de praktijk wordt nageleefd. De opleiding baseert haar eigen kwaliteitsbeleid navolgbaar op de strategische instellingsbrede visie. Het panel ziet dat dit werkt doordat de opleiding gedegen invulling geeft aan de kwaliteitscyclus.

Het panel ziet een stevige betrokkenheid van studenten in de kwaliteitscultuur. Het is voor de opleiding vanzelfsprekend dat input van studenten wordt opgehaald en studenten hierin serieus genomen worden. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de rol van de klassenvertegenwoordiger, de moeite die genomen wordt om de respons op de vragenlijsten te verhogen en de waarde van

de meningen van studenten in de opleidingscommissie. Dit wordt bevestigd tijdens de gesprekken met studenten in de Opleidingscommissie. Het panel complimenteert de opleiding hiermee.

Het panel vindt dat juiste instrumenten worden ingezet. Zij heeft relevante voorbeelden gezien en gehoord van succesvolle pdca-cycli zoals de reactie van de opleiding op hallucinaties van AI in brongebruik, het aanbieden van meer kennisclips in jaar 2 na signalen van studenten, het toegankelijker maken van teksten voor dyslectici na signalen van studenten.

Wel constateert het panel dat de kwaliteitscultuur voornamelijk instrumenteel en praktisch wordt ingevuld.

Het panel nodigt de opleiding uit om hierin een vervolgstap te maken: om na te denken over waarden die voor de opleiding belangrijk zijn en die te vertalen naar een visie op kwaliteit. De opleiding kan dan een eigen visie op kwaliteit ontwikkelen.

Tot slot wil het panel de suggestie doen om de verbinding met de stafafdeling Kwaliteit en andere kwaliteitsdeskundigen binnen de instelling te verstevigen. Het panel ziet daar een kans voor verdere professionalisering op het gebied van kwaliteit.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de voltijd als de deeltijd variant.

Bijlage 1: administratieve gegevens van de opleiding

Instelling

Naam in RIO	Hogeschool Inholland
Adres	Posthumalaan 90, 3072 AG, Rotterdam
Website	www.inholland.nl
BRIN-nummer	27PZ
Status (bekostigd of onbekostigd)	Bekostigd
ITK (ja of nee)	Nee

Opleiding

Eerste naam; zoals vastgelegd in RIO	HBO - Rechten
Locatie	Rotterdam
Opleidingsnummer in RIO	39205
Oriëntatie en niveau (wo/hbo/ad/ba/ma)	Hbo bachelor
Onderzoeksmaster (ja of nee)	Nee
Taal in het onderwijs	Nederlands en Engels
(Wettelijke) beroepsvereisten (ja of nee)	Nee
Alle opleidingstrajecten/afstudeerrichtingen/ specialisaties	De overheidsjurist De rechtsbijstandsjurist De bedrijfsjurist Law and Safety (Engelstalig)
Joint programme degree	Nee
Bijzonder kenmerk	Nee
Verleende graad en toevoeging aan de graad	Bachelor of Laws
Studielaast in EC (60, 90, 120, 180, 240, 360)	240 EC
Variant(en) (voltijd, deeltijd, duaal)	Voltijd, deeltijd
Werken met eenheden van leeruitkomsten (voltijd, deeltijd, duaal)	Nee
Visitatiegroepindeling	HBO-Rechten groep 2
Inleverdatum visitatierapport	1/5/2026
Overig (bijv. naamswijziging of studieduur- verlenging)	nvt

Bijlage 2: visitatiepanel

Mr Karina S. Visscher Voorzitter
Voorzitter CvB Rijnijssel

Mohammed El Gartit
Hoofddocent HvA HBO Rechten

Marjon van Sambeek
Hoofddocent HAN HBO Rechten

dr. Barbara Warwas
Lector Multilevel Regulation en coördinator International en European Law, HHs

Anne van Hattum student-lid
Student B Leisure & Events

Het panel werd ondersteund door Kirstin Stokla, gecertificeerd secretaris.

Alle panelleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 3: bezoekprogramma

Locatie: Inholland, Posthumalaan 90 te Rotterdam

Dinsdag 25 november 2025

Tijd	Gesprek	Aanwezig
12.00-13.00	Vooroverleg panel	Panel
13.00-13.15	Welkomstwoord	Opleidingsmanagement en panel
13.15-14.45	Themapresentaties	Diverse docenten en studenten
15.00-16.00	Studenten	- Student jaar 1 VT - Student jaar 2 VT, klassenvert. - Student jaar 2 VT, OC, klassenvert. - Student 5 plus VT, afstuderen - Student jaar 4 VT, afstuderen - Student jaar 4 VT, afstuderen
16.15-17.15	Werkveld	- Twee betrokkenen uit het werkveld (BVC) - Eén alumnus - Student DT jaar 2 - Student DT jaar 3 - Docent DT en werkzaam in werkveld

Woensdag 26 november 2025

Tijd	Gesprek	Aanwezig
9.00-9.30	Vooroverleg panel	Panel
9.30-10.15	Managementteam	- Domeindirecteur - Manager Onderwijs & Onderzoek - Teamleider - Teamleider
10.30-11.45	Onderwijsprogramma	- Twee leden curriculumcommissie - Vier docenten
12.45-13.45	Toetsing en borging	- Twee leden toetscommissie - Twee leden examencommissie - Twee leden A commissie
14.00-14.45	Kwaliteitszorg	- Drie (kwaliteits) coördinatoren - Twee leden opleidingscommissie
15.00-15.15	Ruimte voor extra gesprek	
15.15-16.30	Overleg panel	
16.30-17.00	Terugkoppeling	Panel en opleidingsteam

Bijlage 4: aanbevelingen vorige visitatie

In 2020 is de opleiding beoordeeld ten behoeve van behoud van accreditatie. Het toenmalige visitatiepanel heeft drie aanbevelingen gedaan. De tekst uit de zelfevaluatie over de aanbevelingen en de opvolging door de opleiding is hieronder integraal weergegeven.

Aanbeveling: De competentie 'Professioneel Handelen' kan verder worden uitgewerkt door de relatie met de toekomstige beroepspraktijk als hbo-jurist te verstevigen.

Gerealiseerde verbetering door opleiding: Het management heeft naar aanleiding van de visitatie een commissie gevormd en deze de volgende opdracht gegeven:

- Definieer wat we onder professioneel handelen verstaan
- Inventariseer hoe andere hogescholen en/of universiteiten dit doen.
- Onderzoek hoe we het professionele handelen beter kunnen integreren in ons curriculum dan we al doen (bijv. bij PCM).
-

Vervolgens is eerst geïnventariseerd hoe de verschillende stakeholders en andere hogescholen naar professioneel handelen kijken. Ook is geïnventariseerd hoe professioneel handelen nu in het curriculum wordt getoetst. Vervolgens is een blauwdruk voor professioneel handelen in het curriculum gemaakt met de uitkomsten van de inventarisatie. Deze blauwdruk is besproken met werkveld en breder binnen het team en relevante commissies.

Op basis van de interviews en gesprekken die naar aanleiding hiervan binnen de commissie zijn gevoerd, is is per leerjaar een centrale vraag voor professioneel handelen geformuleerd:

- Jaar 1: Past HBO Rechten bij mij en hoe ziet de juridische professional eruit?
- Jaar 2: Hoe ziet de juridische professional eruit en hoe word ik die?
- Jaar 3: Hoe word ik de juridische professional en in hoeverre ben ik die al?
- Jaar 4: In hoeverre ben ik de juridische professional geworden en hoe wil ik me op dit vlak verder ontwikkelen?

Daarnaast zijn vijf thema's gedefinieerd:

1. Deskundigheid
2. Werknemersvaardigheid
3. Diversiteit
4. Ethiek en integriteit
5. Persoonlijke groei

Tot slot is, in samenwerking met werkveld, het docententeam en commissies, een set nieuwe prestatie-indicatoren voor de competentie professioneel handelen die passen bij de uitkomsten van de inventarisatie ontwikkeld. Deze competentie is samen met de prestatie-indicatoren in gebruik genomen door de opleiding en maakt al een aantal jaar onderdeel uit van het toetsprogramma.

Aanbeveling: In de eindwerken kan meer aandacht worden besteed aan de (analyse van de) context van de juridische vraag.

Gerealiseerde verbetering door opleiding: In de eindwerken wordt op verschillende manieren (meer) aandacht besteed aan de bredere context van de juridische vraag:

- In de Inleiding moet een bredere juridische context geschetst worden.
- In de beschrijving van het Handelingsprobleem wordt de context van de opdrachtgever geschetst.
- In de Doelstelling (en dan met name in de 'Outcome') wordt het bredere (maatschappelijke) belang van het onderzoek uitgewerkt.

Studenten dienen dit ook te beschrijven in het afstudeervoorstel zodat hier vroegtijdig in het proces feedback en sturing op mogelijk is. In de onderzoeksvaardighedenvakken in jaar 2 en jaar 3 oefenen studenten ook met het uitwerken van deze onderdelen. Dit is geborgd in de toetsen en daarbij behorende rubrics.

De visitatiecommissie doelde hierbij ook op een bredere reflectie op plek van de hbo-jurist in de samenleving en de reflectie op de eigen ontwikkeling in dat kader.

Deze aspecten zijn inmiddels geborgd in het PCM-programma. Waar in jaar 2 het ontdekken van de plek van de hbo-jurist centraal staat (mede aan de hand van vacatures en daarin gevraagde competenties en vaardigheden) staat in jaar 4 de persoonlijke reflectie op de eigen professionele ontwikkeling ten opzichte van de competenties en de plek die studenten beogen in te nemen in het werkveld na afronding van de studie centraal.

Aanbeveling: Voor deeltijders zou het wenselijk zijn dat bepaalde onderdelen van het programma wat meer op de specifieke doelgroep worden afgestemd.

Gerealiseerde verbetering door opleiding: In algemene zin is het relevant om op te merken dat de deeltijdvariant van de opleiding overwegend omscholers aantrekt en studenten die op het moment van de opleiding werken in administratief juridische functies. Er worden ook geen eisen gesteld aan de werkkring waarin deeltijdstudenten werkzaam moeten zijn.

Met ingang van 2024-2025 is een pilot gestart (die doorloopt in het studiejaar 2025-2026). De student heeft de mogelijkheid om eerder verworven competenties te laten valideren die overeenkomen met beroepsopdrachten (toetsen) uit het curriculum. De student maakt daarvoor een validatiedossier dat mondeling wordt getoetst met een assessment. Als de student het assessment met een voldoende afsluit, worden de bijbehorende beroepsopdrachten als voltooid beschouwd. Alleen de beroepsopdrachten uit jaar 1 van blok 2, 3 en 4 kunnen gevalideerd worden. In het afgelopen jaar is hier geen gebruik van gemaakt door studenten.

Daarnaast is er ook meer flexibiliteit voor wat betreft de stage. Allereerst bestaat er de mogelijkheid dat deeltijdstudenten vrijgesteld worden van stage. In het studiejaar 2023-2024 hebben 7 deeltijdstudenten hiervan gebruik gemaakt en in het studiejaar 2024-2025 zijn dit er 10 geweest. Ook levert de opleiding maatwerk voor wat betreft de invulling van de stage. Allereerst geldt dat het aantal uren dat stage gelopen moet worden (420 uur) lager is dan het aantal uren dat geldt in de voltijd (640 uur). Ook zijn maatwerkafspraken mogelijk voor wat betreft de spreiding van deze uren. Zo is een langere stageduur met minder dagen per week mogelijk om deze studenten de mogelijkheid te bieden daarnaast ook werkzaam te blijven in de huidige functie.

Bijlage 5: bestudeerde documenten

Algemene documenten HBO Rechten

- Zelfevaluatie hbo Rechten
- Verslag ontwikkelgesprek HBO Rechten 2020
- Definitief rapport Inholland HBO-Rechten 11 en 12 februari 2020
- Competentiekaart HBO-Rechten 2019-2025
- Dekkingstabel competenties met prestatieindicatoren HBOR 2023-3034
- FTE HBO Recht 20 augustus 2025
- Jaarplan HBO-Rechten 2025-2026
- Onderwijsontwikkeling HBO-Rechten
- Rendementcijfers HBO Rechten Deeltijd
- Rendementcijfers HBO Rechten Voltijd
- Verdeling studenten over keuzerichtingen
- Addendum opleidingsprofiel HBO-Rechten 2025-2026
- Landelijk opleidingsprofiel HBO-Rechten 2019-2025
- Landelijk opleidingsprofiel HBO-Rechten 2025
- Opleidingsprofiel HBO-Rechten 2020
- Beroepenveldcommissies BFL
- b-hbo-rechten-oer-2025-2026
- Beschrijvingen onderwijseenheden en toetsen - B HBO - Rechten DT
- Beschrijvingen onderwijseenheden en toetsen - B HBO - Rechten VT

Documenten commissies

- Handboek Opleidingscommissies BFL 2024-2025
- Handboek Curriculumcommissies BFL 2024-2025
- BFL handboek Examencommissies 2024-2025
- Jaarplan CC SJD AD SFD Recht 2023-2024
- Jaarplan CC SJD AD SFD SJE Recht 2024-2025 definitief
- Jaarverslag CC SJD AD SFD SJE Rechten 2023-2024 definitief
- Jaarverslag 2022-2023 en jaarplan 2023-2024 Examencommissie recht en veiligheid
- Jaarverslag 2023-2024 en jaarplan 2024-2025 examencommissie recht en veiligheid
- Jaarverslag 2024-2025 en jaarplan 2025-2026 examencommissie recht en veiligheid
- Jaarverslag klachten BFL 2024-2025
- Synopsis_Jaarverslag_Klachten_BFL_2024-2025
- Jaarplan OC LAW 2023-2024
- Jaarplan OC LAW 2024-2025 def
- OC LAW Jaarverslag 2023-2024 def
- Checklisten Toetscommissie
- TC RV Jaarverslag 2022-2023 jaarplan 2023-2024
- TC RV Jaarverslag 2023-2024, jaarplan 2024-2025
- TC RV Jaarverslag 2024-2025 jaarplan 2025-2026

Documenten kwaliteitszorg

- Diverse documenten HBO Monitor
- NSE
- Pulse onderzoek 2024 (medewerker)
- Arbeidsmarktonderzoek_opleidingen_hbo_rechten
- Jaarrapportage klachten 2023-2024
- Jaarverslag klachten BFL 2024-2025
- Kwaliteitszorg bij HBO Rechten

Toetsen en gemaakt werk

Jaar 1

- Onderzoeksvaardigheden Inleiding
- Personen- en familierecht
- Strafrecht

Jaar 2

- Adviesgesprek Omgevingsrecht
- Europees Materiaal Recht
- Privacy Impact Assessment

Jaar 3 en 4

- Drie vakken uit keuzerichting Bedrijfsjurist
- Drie vakken uit keuzerichting Law and Safety
- Drie vakken uit Overheidsjurist
- Drie vakken uit Rechtsbijstandjurist
- Rubrics en toetsbeschrijving Minor Letselschade
- Minor Strafrecht
- Stagegids
- Rubrics stage

Afstuderen

- Afstudeerhandleiding en beoordelingsformulieren
- Eindwerken van 15 studenten, waarvan 3 deeltijd en 12 voltijd
- Kalibratie afstuderen intern 26 nov 24
- Powerpoint kalibratie externe examinatoren
- Verslag bespreking afstuderen HBO-Rechtendag 12-12-24
- Verslag kalibratie afstuderen intern 26 nov 2024
- Verslag kalibreren HBO-Rechtendag 12-12-24

Beleidsdocumenten

Domeinniveau

- Domein BFL Jaarplan 2024.
- Domeinmeerjarenplan BFL 2021-2024 DEF
- Info teams opzet MJP 2401
- Meerjarenplan BFL 2025-2028 240913
- Ontwikkelkaders-en-ontwerpcriteria-BFL-def-versie 20250205
- Toetsbeleid-BFL-2025-2028
- Toetsbeleid-BFL-2025-2028-visueel
- AI Beleid domein BFL - mei 2025
- Beslisboom AI in het onderwijs BFL
- Kaders kwaliteitsbeleid opleiding v 1.0 def 2025

Instellingsniveau

- Beloftes aan onze studenten Inholland-visie op onderwijs
- Bestuurs- en Beheersreglement Hogeschool Inholland
- Herijkte strategie Inholland - Samen het verschil maken
- INH KWALITEITSAFSPRAAK 2019-2024 definitief
- INH_Strategisch plan 2022-2027
- Inholland Jaarplan 2025
- Inholland_visie op toetsing en kaders voor toetskwaliteit
- Ontwerp- en uitvoeringscriteria Inholland visie op onderwijs
- Strategisch Personeelsplan 2023-2027
- Handreiking AI en Toetsing Inholland
- Inholland Statement generatieve AI
- Inholland Student Statement generatieve AI
- Plan van aanpak AI Inholland_16 december 2024
- Inholland Kwaliteitsbeleid Onderwijs en Onderzoek (OKIdOO)

